

ФРЕНСКИ ЕЗИК · НИВО 1

Урок 1

Да четем френски, да се представим и първите основи
на граматиката — с упражнения и отговори

● Произношение

● Да се представим

● Être и Avoir

● Членове и род

СЪДЪРЖАНИЕ

Съдържание

Въведение	Защо френски
Глава 1	Да четем френски
Глава 2	Да се представим
Глава 3	Членовете и родът
Глава 4	Упражнения
Заклучение	Какво вече можете

ВЪВЕДЕНИЕ

Защо френски

Френският произлиза от говоримия латински и принадлежи към романската група езици, заедно с испанския, португалския, италианския и румънския. Говори се във Франция, Валонска Белгия, Романдска Швейцария, Монако, Люксембург, франкофонската част на Канада и в голяма част от Африка — на пет континента.

По общ брой говорещи (майчин и втори език) френският е сред първите пет езика в света. Известен е с мелодичността си и с богатата си звукова система, чиято запазена марка са назалните звуци.

Една особеност трябва да се знае от самото начало: **френският не е фонетичен език**. За разлика от българския или испанския, каквото се пише не се чете буквално — понякога три букви дават един звук, а цели окончания остават неми. Точно затова първата глава е посветена на четенето: щом усвоите правилата, останалото върви.

Глава 1 — Да четем френски

Глава 2 — Да се представим

Глава 3 — Членовете и родът

Глава 4 — Упражнения

Отделете един-два часа за първо преминаване и се връщайте: упражненията се правят по няколко пъти с полза.

ГЛАВА 1

Да четем френски

Първата разлика с българския: френският се пише по един начин и се чете по друг. Това плаши в началото, но правилата са ограничен брой и се повтарят във всяка дума. Щом ги усвоите, четете без колебание.

1 Назалните звуци — запазената марка

ON в *Bonjour*, **EN** и **AN** в *Comment*, **IN** в *Cinq*: гласната се произнася през носа и **N-то не се чува отделно**. Това е звук, който липсва в българския и иска упражнение пред огледало.

Упражнявайте : Опитайте: *Bonjour* (бон-жур, с назално „он“) · *Comment* (ко-ман) · *Bonsoir* (бон-суар).

2 Буквени двойки и тройки с един звук

OU → у (*Bonjour*) · **OI** → ya (*Bonsoir, boire*) · **CH** → ш (*Château*) · **EAU** → о (*Bateau, Eau*) · **AI** и **AÎ** → е.

Примери : *Château* (шато) — замък · *Bateau* (бато) — кораб · *Eau* (о) — вода.

3 Буквата С сменя звука си

С пред **Е** и **И** се чете **с**: *Merci* (мерси). Пред **А**, **О**, **У** се чете **к**: *Cadeau* (кадо) — подарък. Същото важи и за **Ç**, което винаги се чете **с**: *Ça va* (са ва).

Рефлексът : Гледайте гласната след **С** — тя решава звука. Точно както испанското **G**.

4 Буквите, които не се чуват

Н никога не се произнася: *Hôtel* (отел). Крайното **Е** обикновено е нямамо: *Au revoir* (о ревоар). Окончанието **-ENT** на 3 л. мн.ч. също е нямамо: *Ils parlent* се чете като *Il parle*.

Голямата разлика : Френският пише повече, отколкото произнася. Това е обратното на българския.

5 Ударенията върху Е

é (accent aigu), **è** (accent grave) и **ê** (accent circonflexe) се четат като **е**, но с различна отвореност. *Café*, *Mère*, *Être*. Без ударение **Е** често не се чува изобщо.

Спокойно : За начало ги четете просто като българското **е** — разликата идва с практиката.

Първите думи и как се четат

Bonjour (бонжур) — добър ден · **Salut** (сальо) — здрасти, чао ·

Bonsoir (бонсоар) — добър вечер

Bonne nuit (бон нюи) — лека нощ · **Au revoir** (о ревоар) — довиждане

· **Merci** (мерси) — благодаря

Ça va ? (са ва) — как си? · **Comment ça va ?** (коман са ва) — как сте?

Осем изрази, и вече поздравявате на френски.

Кое е наистина важното

→ Френският не е фонетичен: пише се едно, чете се друго — правилата обаче са краен брой.

→ Назалните звуци нямат аналог в българския и се учат само с говорене на глас.

→ **Н**, крайното **Е** и окончанието **-ENT** не се произнасят.

ГЛАВА 2

Да се представим

Второ занятие, първи разговор: да поздравим, да кажем името си и да попитаме за името на другия. Три изрази стигат — и два глагола, които ще ви трябват до края на изучаването на езика.

1 Личните местоимения

Je (аз) · **Tu** (ти) · **Il / Elle** (той / тя) · **Nous** (ние) · **Vous** (вие — и учтивото Вие) · **Ils / Elles** (те — мъже или смесено / само жени).

Важно : **On** е особен случай: буквално значи „се“, но в говоримия език замества *nous* — *On va au cinéma* = отиваме на кино. Спряга се като 3 л. ед.ч.

2 Être — съм

Je suis · *Tu es* · *Il / Elle est* · *Nous sommes* · *Vous êtes* · *Ils / Elles sont*. Неправилен глагол — учи се наизуст.

Примери : *Je suis Française. Tu es Français. Il est Bulgare. Nous sommes à Sofia.*

3 Avoir — имам

J'ai · *Tu as* · *Il / Elle a* · *Nous avons* · *Vous avez* · *Ils / Elles ont*. Също неправилен и също задължителен.

Примери : *J'ai un chien. Tu as un chat. Nous avons une maison. Ils ont des amis.*

4 Възвратните глаголи

Както в българския, френският има възвратни глаголи, но частицата стои **пред** глагола и се мени по лице: **me, te, se, nous, vous, se**. *S'appeler* — казвам се.

Спрежение : *Je m'appelle Camille · Tu t'appelles · Il / Elle s'appelle · Nous nous appelons · Vous vous appelez · Ils s'appellent.*

5 Да попитаме и да отговорим

Comment tu t'appelles ? — Как се казваш? · *Je m'appelle Camille.* — Казвам се Камий. · *Ça va ?* — Как си? · *Ça va bien, merci.* — Добре съм, благодаря.

Учтива форма : *Comment vous appelez-vous ?* е учтивата форма — с обръщане на реда, типично за официалния въпрос.

Вашият първи разговор

— Bonjour ! Comment tu t'appelles ? — Je m'appelle Camille. Et toi ?

— Je m'appelle Yasmine. Ça va ? — Ça va bien, merci. Et toi ?

— Très bien. Au revoir ! — Au revoir !

Три реплики — и вече водите разговор за запознанство на френски.

Кое е наистина важното

→ Être и Avoir са неправилни и се учат наизуст — те са основата на всичко останало.

→ Възвратната частица стои пред глагола и се мени по лице: **me, te, se, nous, vous, se**.

→ Он замества nous в говоримия език, но се спряга в трето лице единствено число.

ГЛАВА 3

Членовете и родът

Тук е първата истинска разлика с българския — и мястото, където се допускат най-много грешки в началото. Френският слага члена **ПРЕД** думата и има само два рода.

1 Определителен член: LE, LA, LES

Le (мъжки род), **La** (женски род), **Les** (множествено число за двата рода). *Le chien* — кучето · *La maison* — къщата · *Les chiens*, *Les maisons*.

Ключова разлика : Голямата разлика с българския: членът стои **пред** думата, а не се залепва отзад (кучето → *le chien*).

2 Неопределителен член: UN, UNE, DES

Un (мъжки род), **Une** (женски род), **Des** (множествено число). *Un chien* — едно куче · *Une maison* — една къща · *Des chiens* — кучета.

Честа грешка : Не ги бъркайте: **le / la / les** са определени (конкретното нещо), **un / une / des** — неопределени (кое да е).

3 Пред гласна: L' и елизия

Пред дума, започваща с гласна или с нямо Н, *le* и *la* стават **L'**: *l'ami*, *l'école*, *l'hôtel*. Същото важи за *je* → *j'* и *me* → *m'*.

Защо : Френският избягва две гласни една до друга — оттам и апострофите навсякъде.

4 Родът на съществителните — окончанията помагат

Много съществителни за професии и лица имат двойка форми: **-EUR / -EUSE** (danseur / danseuse, vendeur / vendeuse) · **-EUR / -RICE** (acteur / actrice, directeur / directrice) · **-TEUR / -TRICE** (traducteur / traductrice) · **-IER / -IÈRE** (boulangier / boulangère, infirmier / infirmière).

Запомнете : Има и **единна форма** за двата рода: *un / une artiste, un / une journaliste, un / une élève, un / une colocataire*.

5 Френският няма среден род

За разлика от българския, който има мъжки, женски и среден род, френският има само **два**. Всяко съществително е или мъжко, или женско — включително предметите и абстрактните понятия.

Най-полезният съвет : Учете всяка нова дума **заедно с члена ѝ**: не *maison*, а *une maison*. Това спестява години грешки.

Речникът на урока

Хора: un ami / une amie · un copain / une copine · un / une colocataire · Français / Française · Bulgare

Неща: un chien · un chat · une maison · un livre · un vêtement (дреха) · une nourriture (храна) · l'eau (вода)

Изрази: D'accord (добре) · Ça marche (става) · Alors (значи) · Donc (следователно) · Et (и)

Учете всяко съществително с неговия член — това е навикът, който прави разликата.

Кое е наистина важното

- Членът стои пред думата, за разлика от българския, където се залепва отзад.
- le / la / les са определени; un / une / des — неопределени. Не ги бъркайте.
- Френският има само мъжки и женски род — учете всяка дума заедно с члена ѝ.

ГЛАВА 4

Упражнения

Направете ги първо без да гледате отговорите, после ги повторете след няколко дни: разреденото повторение е това, което трайно усвоява формите.

1 Произношение — прочетете на глас

1. Bonjour 2. Hôtel 3. Château 4. Merci 5. Cadeau 6. Au revoir 7. Bonsoir 8. Eau

Отговори : 1. бонжур (назално ON) · 2. отел (нямо Н) · 3. шато (CH = ш, EAU = о) · 4. мерси (С пред I = с) · 5. кадо (С пред A = к) · 6. о ревоар (крайно Е няма) · 7. бонсоар (OI = уа) · 8. о

2 Определен или неопределен член?

1. J'ai ____ chien (едно куче). 2. ____ maison de Marie est grande (къщата на Мари). 3. Il y a ____ livres sur la table (книги). 4. ____ ami de Paul (приятелят на Пол).

Отговори : 1. un · 2. La · 3. des · 4. L' (пред гласна)

3 Être или Avoir?

1. Je ____ Bulgare. 2. Nous ____ une maison. 3. Tu ____ à Sofia. 4. Ils ____ des amis français. 5. Vous ____ Françaises.

Отговори : 1. suis · 2. avons · 3. es · 4. ont · 5. êtes

4 Женски род на професиите

1. un acteur → 2. un boulanger → 3. un vendeur → 4. un traducteur
→ 5. un journaliste →

Отговори : 1. une actrice · 2. une boulangère · 3. une vendeuse · 4. une traductrice · 5. une journaliste (единна форма)

5 Преведете на френски

1. Казвам се Мария. 2. Как се казваш? 3. Аз съм българка. 4. Имаме една къща. 5. Добър вечер, как сте?

Отговори : 1. Je m'appelle Maria. · 2. Comment tu t'appelles ? · 3. Je suis Bulgare. · 4. Nous avons une maison. · 5. Bonsoir, comment ça va ?

Как да работите с урока

Ден 1: прочетете целия урок на глас и направете упражненията, без да гледате отговорите.

Ден 3: повторете упражнения 2 и 3 — членовете и двата глагола се усвояват чрез повторение.

Ден 7: преведете отново упражнение 5, после се представете на глас, без да четете.

Двадесет минути три пъти струват повече от един час наведнъж.

Кое е наистина важното

→ Четенето на глас е задължително: френското произношение не се усвоява с гледане.

→ Членовете се учат заедно със съществителното, никога отделно.

→ Да се представите без да четете е истинският тест на урок 1.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Какво вече можете

Какво вече можете

- ☐ Да четете френски на глас: назални звуци, буквени двойки, неми букви
- ☐ Да поздравявате според часа и да се сбогувате
- ☐ Да се представите и да попитате за името на събеседника
- ☐ Да спрягате Être и Avoir в сегашно време
- ☐ Да използвате правилно определените и неопределените членове

За практикуване тази седмица

- ☐ Прочетете урока на глас — назалните звуци се учат само с говорене
- ☐ Повторете упражнения 2 и 3, без да гледате отговорите
- ☐ Представете се на френски пред огледалото: име, националност, град

Продължението

- ☐ Урок 2: миналото свършено време (passé composé) с Être и Avoir
- ☐ Картите за преговор — дни и месеци, предлозите dans и à, частичният член — се изтеглят отделно от domaformalis.com

Петте неща, които не бива да забравяте

1. Френският не е фонетичен: Н, крайното Е и -ENT не се произнасят.
2. С се чете **с** пред Е и I, **к** пред А, О, U.
3. Членът стои пред думата: le chien, la maison, les amis.
4. le / la / les са определени; un / une / des — неопределени.
5. Всяка нова дума се учи заедно с члена ѝ.

Тези пет точки стигат за първия разговор на френски.

Този урок следва и допълва курса на Yasmine, преподавателка по френски и испански в София. Обясненията са разширени (елизия, назални звуци, род на съществителните) и допълнени с упражнения с отговори, за да може да се работи самостоятелно.

За повече потърсете **картите за преговор** към този урок на Domaformalis, а ако желаете уроци на живо с преподавател — свържете се с нас.

DOMAFORMALIS

domaformalis.com

La formation facile pour tous et partout